Ve starší době kamenné putují asi desetiletí kamarádi Kopčem a Veverčák se svou tlupou lovců mamutů a učí se být dobrými lovci. Tlupa ztrácí a znovu získává oheň, volí svého náčelníka, obchoduje s potulnými tlupami a čelí útokům cizích tlup….

Než začneš číst příběh, přečti si zadání úkolů, ať víš, na co se zaměřit.

LOVCI MAMUTŮ

Veverčák viděl, jak pižmoní býk nabral vlka na rohy a odhodil ho, ale zatím se již druhý vlk zakousl jinému pižmoni do hrdla a způsobil tím zmatek v uzavřeném houfu polekaných zvířat. Pižmoni se dali na útěk, vedeni býkem. Vlci je kousek cesty pronásledovali, skákali na ně a kousali je, ale pak nechali té honby a pronásledovali raději tři odloučené pižmoně, kteří se prve ve zmatku jednotlivě rozběhli stranou.

Veverčák – celý rozpálený se díval, jak honba skončí. Ani nepomyslil na to, aby se před vlky schoval. Zapraskalo křoví a uličkou vyběhl poraněný pižmoň, na hrdle zle potrhaný. Veverčákovi se zdálo, že zvíře už padne, neboť se potácelo mezi houštinami bez cíle a trávu máčelo krví.

„To by byla řádná kořist!“ pomyslil si hoch a pln srdnatosti přistoupil k raněnému pižmoni. Zvíře právě kleslo na zem a těžce oddychovalo. Huňatou dlouhou srstí i černohnědou barvou podobal se pižmoň ležícímu medvědu.

Pižmoň pozvedl hlavu a velkýma očima pohlížel na hocha. Veverčák si pomyslil, že pižmoň chce vstát a snad utéci, proto uchopil tura za rohy a přitiskl mu hlavu k zemi. Avšak pižmoň nebyl ještě tak zesláblý, jak se zdálo a Veverčák nebyl tak silný, jak si v loveckém zápalu myslil. Tur se pozvedl i s Veverčákem, který naň nalehl, aby to stlačil dolů, a postavil se na nohy. Teď mělo raněné zvíře hocha na hřbetě – Veverčák se nepustil.

Držel se tura za kožich rukama i nohama a čekal, až pižmoň vykrvácí. Najednou nablízku zaskučeli vlci a zabečel jimi štvaný pižmoň. Veverčák sebou trhl, jat úzkostí, a tur, na kterém ležel přitisknut, rozběhl se na šílený útěk. Hoch se měl co držet, aby nespadl. Ještě že pižmoň měl tak dlouhé chlupy! Hopy skoky přes kopečky i dolíky, světlinou i mezerami mezi křovím řítilo se poraněné zvíře, poplašené vlky. Snad ani necítí, že nese hocha na hřbetě. Je to útěk před smrtí.

Veverčák je už zle poškrábán od větví, neboť tur si v slepé zuřivosti razí cestu někde i těsnou uličkou v houštinách. Někdy hoch až zaúpěl bolestí, ale nepustí se. Spíše zahyne, nežli by se vzdal! A pižmoň letí s hochem v zoufalé divokosti, jako by ani nebyl tak těžce raněn. Po vlcích už nikde ani památky…

V táboře zatím děti zapomněly na Veverčáka a našly si jiné hračky. Nelíbilo se jim jen, že dospělí lovci, ba ani matky nemají dnes porozumění pro jejich hry. Houžňák jim jindy ukazoval třeba celé půldne, jak běhá medvěd, jak šlape mamut, jak skáče sajka – a dnes leží a dětí si nevšímá…Stará Vrba také jindy děti laská a vši jim vybírá, ale dnes jen bručí a bručí…Krátce? V táboře dnes není žádná zábava. Všichni jsou stísněni.

LIVEWORKSHEETS

Chvíli leží na kožešinách, hned vstanou a procházejí se se bezúčelně, pak si sednou a zas popojdou. Inu, žádný život, jak by se slušelo na řádnou loveckou tlupu, která se vyznamenala tolika slavnými zápasy se zvěří…

Náčelník oškrábal ostrým kamenem sobí kožešinu a několikrát už přísně pohlédl na Sovu, nešťastného ohniváka. Ženy, vidouc náčelníka zamračeného, také nepromluvily zbytečného slova. Ještě nikdy neutíkal čas tak pomalu jako dnes. Všechny tíží myšlenka na vyhaslý oheň.

Najednou Mamutík pustil kožešinu z ruky a napjatě poslouchá. I někteří lovci něco zaslechli. Mamutík, Ukmas, Houžňák i ostatní vyskočili a chápali se zbraní. Ženy se polekaly, děti se ustrašeně krčí.

Hola! Tam se řítí mezi houštinami něco podivného. Slyšíte ten dupot? Tělo medvěda, běh soba – a co to na hřbetě?

„To pižmoň! – A zdá se raněný!“

Na něm chlapec – s rukama zaťatýma do kožichu vyplašeného zvířete…

Všecek tábor je vzrušen rozčilujícím výjevem.

Děti už poznaly hocha na pižmovém turovi a křičí: „Veverčák jede! Veverčák jede!“

Eduard Štorch: Lovci mamutů

1. Napiš alespoň tři druhy zvířat, které jsou v příběhu zmíněny:

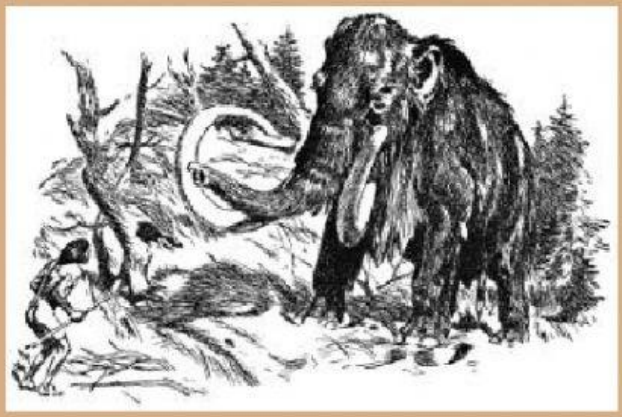

2. Napiš alespoň tři vlastní jména, která se v příběhu objevují:

3. Rozhodni

a) Veverčák ulovil pižmoně pomocí luku a šípů. **ANO – NE**

b) Veverčák na pižmoně lehl a ten pak hned zemřel. **ANO – NE**

c) Zraněného pižmoně vyděsili vlci. **ANO – NE**

d) V táboře byla mezitím veselá nálada. **ANO – NE**

e) Veverčák přijel do tábora na pižmoňovi. **ANO – NE**

4. Proč byl pro pravěké lidi oheň tak významný?

LIVEWORKSHEETS

Pižmoň severní neboli **tur pižmový** je velké zvíře, které je dokonale přizpůsobeno silným mrazům severu.

Srst může měřit až 90 cm, takže na bocích sahá téměř k zemi.

Mezi nápadné znaky pižmoně patří rohy, které nosí obě pohlaví. Rohy mohou měřit až 70 cm a jsou velmi mohutné. Na čele se stýkají a jejich báze zde vytvářejí jakousi "čelenku", díky níž je čelo pižmoně doslova opancéřované.

V románu Eduarda Štorcha Lovci mamutů přijede jeden z hrdinů na poraněném pižmoňovi až do loveckého tábora. Před cca 20 tisíci lety, kdy se děj knihy odehrává, pižmoň skutečně žil i na českém území a společně se soby, divokými koňmi či mamuty se stával kořistí pravěkých lovců. Dokladem výskytu pižmoně na území Česka je např. neúplná kostra, nalezená v jeskyni Ovčí díra v Moravském krasu.

Zdroj: Wikipedie

Další informace o pižmoních ☺

Lovci mamutů je historický román a nejznámější literární dílo Eduarda Štorcha, které bylo pod tímto názvem vydáno poprvé v roce 1918. Je zasazen do starší doby kamenné na území českého státu. Popisuje putování pravěké lovecké tlupy od jejich sídla na břehu řeky Dyje u současných Dolních Věstonic až po Libeň na území dnešní Prahy. V díle vystupují skutečné nálezy historických předmětů z doby kamenné, čímž spisovatel čtenáři nabízí možnost vzdělání. Od vydání z roku 1937 provázejí knihu realistické kresby Zdeňka Buriana.

Zdroj: Wikipedie

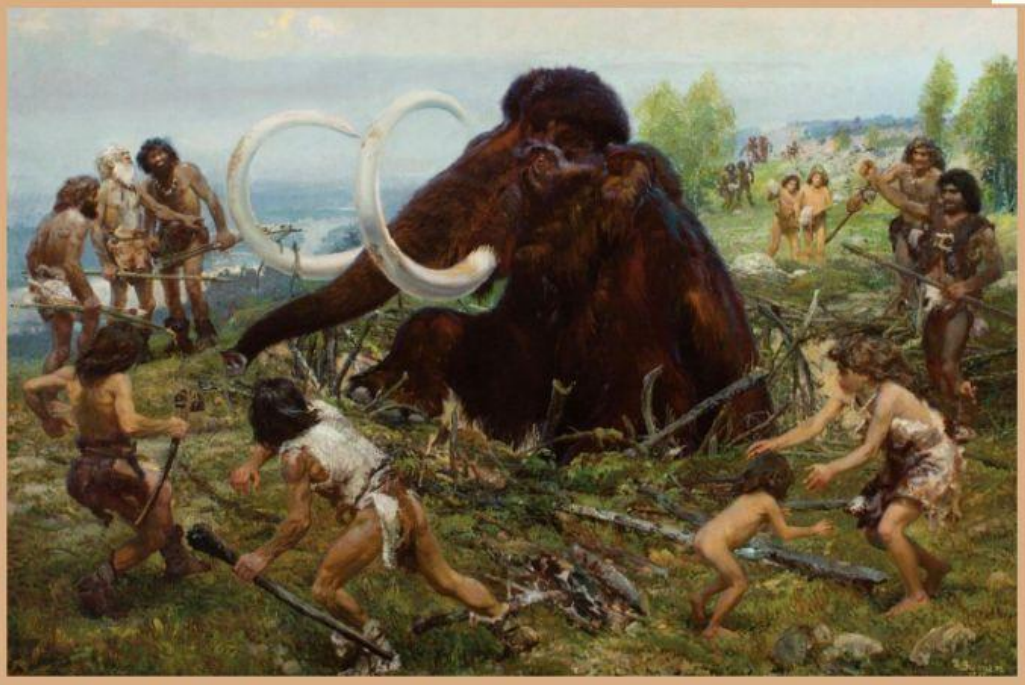

LIVEWORKSHEETS